

WERK & GELD

Gelukkig getrouwd? Regel toch maar je scheiding

De financiële gevolgen van overlijden en werkloosheid zijn te verzekeren, maar die van een relatiebreuk niet. Dat moet je zelf doen. 'Regel de zaken als de zon nog schijnt.'

Beware

Een relatie vergt nu eenmaal administratie, stelt Jasper Horsthuis. Foto: iStock / Catherine Lane / Getty Images

Toen het bedrijf van de man van Iris Brik hoogtijdagen beleefde en hij luxe wilde leven en reizen, greep ze in. Haar eigen bedrijf was op dat moment nog in opbouw, dus ze dacht: als ik nu meega in zijn keuzes, en we gaan uit elkaar, heeft hij straks een bloeiende zaak en ik niet. Dat gegeven leidde tot een ijzige periode in de relatie, vertelt

ze. Maar door het gesprek over geld aan te gaan, hoe lastig ook, kregen ze oog voor elkaars belangen. Intussen zijn ze al dertig jaar samen.

Brik, eigenaar van Fine Tuning Personal Finance en auteur van scheidingsboek *Advocaat van de duivel* is echtscheidingsmediator. Ze was zich dus maar al te bewust van de financiële ongelijkheid die kan optreden na een scheiding. ‘Zolang partners samen zijn, hebben ze een gedeeld belang. Maar na de breuk niet meer. Dan zijn gemaakte afspraken ineens vergeten. Je moet echt zorgen dat je de zaken regelt als de zon nog schijnt.’

Een verbouwing kan bij een scheiding getouwtrek opleveren

Stellen met een koophuis

Uit onderzoek blijkt dat meer dan de helft van de stellen nooit nadenkt over de financiële situatie voor het geval ze gaan scheiden. Ook financieel adviseurs vinden het ingewikkeld het onderwerp aan te roeren. Wat in een hypotheekgesprek wél aan de orde komt zijn overlijden, arbeidsongeschiktheid en werkloosheid. Daar zijn producten voor: inkomensbeschermers en overlijdensrisicoverzekeringen. Maar een verzekering tegen de financiële gevolgen van een relatiebreuk, die is er niet. ‘Ontzettend jammer’, vindt Indra Frishert, directeur van volmachtbedrijf Dazure. Zij zette vorig jaar een streep door nieuwe aanvragen voor de echtscheidingsdekking die ze als enige in Nederland aanboden. Het product liep niet.

Frishert: ‘We hadden een inkomensbeschermmer ontwikkeld voor stellen met een koophuis, die in geval van echtscheiding het inkomen zou aanvullen dat wegvalt, dus het inkomen van de vertrekkende partner. Maar het bleek nog niet zo gemakkelijk om dat in te bouwen in de adviespakketten.’ De hoogte van de premie speelde ook mee. Het kostte bijvoorbeeld €138,37 per maand om maximaal vijftig maanden een gezinsinkomen van netto €3300 per maand te kunnen verzekeren.

‘Dat dividend gaf de man minder macht in de relatie’

Niet gezellig, wel nodig

Een panklaar product is dus niet (meer) voorhanden, maar je kunt wel degelijk iets doen om je vermogenspositie te beschermen, zegt docent Jasper Horsthuis, eigenaar van opleidingscentrum *ScheidingsDeskundige*. ‘Stellen kunnen bijvoorbeeld discussie krijgen over de kosten van een verbouwing die door een van de twee betaald is. De man heeft €50.000 eigen spaargeld in de verbouwing, en dus in de woning,

geïnvesteed en vindt dat hij dat bij de scheiding terug moet hebben. Zijn vrouw vindt dat onredelijk omdat haar vader de verbouwing begeleid heeft. In zo'n situatie ligt een juridische procedure op de loer.'

Dat is te voorkomen door al tijdens de relatie de verwachtingen vast te leggen. 'Afspraken over zogenoemde vergoedingsrechten kunnen met hulp van een financieel adviseur schriftelijk worden vastgelegd. Die overeenkomst, dat is eigenlijk je polis', legt Horsthuis uit. Een relatie vergt nu eenmaal administratie, zegt hij. 'Niet heel gezellig, maar wel nodig.'

Hij wijst er ook op dat een samenlevingscontract vaak onvoldoende is om discussies te voorkomen. 'Zo'n contract kent net als huwelijkse voorwaarden vaak wel een bepaling over vergoedingsrechten die over en weer kunnen ontstaan, maar dat is over het algemeen geen maatwerk. Het is veel beter en duidelijker om bij belangrijke financiële keuzes, zoals het inbrengen van privé-geld of het aangaan van schulden, samen stil te staan bij de wederzijdse verwachtingen. Als je dit niet doet, krijg je er achteraf getouwtrek over.' Denk bijvoorbeeld aan een erfenis die een van de twee ontvangt en waar het gezin leuke dingen van doet. Dan kan het een koude douche zijn als de partner dat geld bij een scheiding teruggeist.

Zo'n spijt

Helemaal prangend wordt het wanneer er financiële afhankelijkheid ontstaat doordat de een meer thuisblijft om voor de kinderen te zorgen. Iris Brik: 'Ik krijg vaak vrouwen aan mijn spreektafel die zeggen: ik heb zo'n spijt dat ik me nooit ergens in heb verdiept. Dat is jammer, want je kunt echt dingen regelen om die afhankelijkheid in te perken.' Brik adviseerde bijvoorbeeld een echtpaar van wie de man ondernemer was, elk jaar een percentage van het dividend aan zijn vrouw uit te keren, zodat zij een eigen vermogen opbouwde. 'Dat gaf deze vrouw veel zelfvertrouwen en haar man indirect minder macht in de relatie. Mochten ze uit elkaar gaan, dan is zij niet alleen afhankelijk van alimentatie, maar heeft ze een eigen pot geld.'

Horsthuis vult aan: 'Als er afhankelijkheid ontstaat, moet je alert zijn. Met een huwelijk of een geregistreerd partnerschap ben je beter beschermd dan met alleen een samenlevingscontract. Overweeg dan je relatievorm aan te passen. Of pas je samenlevingscontract aan. Laat opnemen dat je jaarlijks met elkaar verrekent, zodat beiden evenveel sparen vanuit het totale inkomen.'

Zo'n afspraak is op allerlei manieren vast te leggen, zegt Brik. 'Je kunt afspreken dat voor ieder jaar dat de relatie langer duurt, je partner een percentage van het vermogen

ontvangt. Je kunt ook afspreken dat je bij een scheiding het vermogen eerlijk door tweeën zal delen of je kunt periodiek met elkaar afrekenen door de inkomensoverschotten aan het einde van het jaar met elkaar te verrekenen. Maar het gaat er vooral om dat je weet wat er is afgesproken en hoe je er eventueel voor zult staan.'

Brik adviseert ook bij het samenlevingscontract of de huwelijkse voorwaarden de intenties vast te leggen. 'Schrijf op dat je voor een bepaalde arbeidsverdeling hebt gekozen en waarom. Ik kom zo vaak tegen dat een man de vrouw achteraf verwijt nooit gewerkt te hebben, terwijl hij het maar wat fijn vond dat hij voluit kon groeien in zijn carrière. Dan is het geen overbodige luxe de intenties achter de afspraken op papier te hebben.'

Goed om te weten

- **Nationale Hypotheek Garantie** - Voor woningen tot €310.000 (grens 2020) is er de Nationale Hypotheek Garantie als vangnet bij echtscheidingen. Als de woning gedwongen moet worden verkocht, wordt de restschuld onder bepaalde voorwaarden geschrapt. Ook doet de NHG soms een eenmalige deelaflossing, zodat een van de twee in het huis kan blijven.
- **Rechtsbijstand** - Een rechtsbijstandsverzekering geeft vaak een (beperkte) vergoeding voor mediation bij echtscheiding. Soms moet je die dekking apart afsluiten. De meeste verzekeraars keren pas uit als stellen drie jaar samen zijn geweest.
- **Check je contract** - Samenwonend met of zonder samenlevingscontract? Getrouwd of geregistreerd partnerschap? Met of zonder voorwaarden? Er zijn belangrijke verschillen als het gaat om alimentatie, pensioen en verrekenen van inkomen en vermogen. Check of het nog steeds is wat jullie willen.
- **Nieuw recht** - Sinds 1 januari 2018 trouwt niemand meer automatisch in volledige gemeenschap van goederen. Alle bezittingen en schulden van voor de trouwdatum vallen buiten de gemeenschap, net als erfenissen en schenkingen. Ook hier is een goede administratie van belang.

*Lees meer in **FD Persoonlijk**, het weekend magazine van **Het Financieele Dagblad** over mensen, cultuur, lifestyle, reizen, carrière en personal finance.*

Meest gelezen

Tikkende tijdbom:
geheime schuld aan
China

Het wordt er niet leuker
op bij de Belastingdienst

Premier Rutte kan
herinneringen over
Hawija 'niet faken'